

Handlingsplan för näringsliv och utveckling i Ragunda kommun

En handlingsplan för genomförandet av programmet för näringsliv och utveckling i Ragunda kommun

Denna handlingsplan är knuten till Program för näringsliv och utveckling i Ragunda kommun. Programmet, som tar sitt avstamp i det kommunövergripande målet *Attraktivt samhälle* och dess underställda mål *Växande näringsliv*, är strukturerat utifrån fem prioriterade mål för kommunens arbete på näringslivsområdet. De prioriterade målen är långsiktiga och anger var Ragunda kommun vill vara i framtiden. Till varje prioriterat mål hör ett antal delmål som konkretiserar deras innebörd.

I denna handlingsplan operationaliseras prioriterade mål och delmål till insatser, adresserade till nämnder och förvaltningar. Handlingsplanen innehåller tidplan för när och hur aktiviteterna ska genomföras, anger vem eller vilka som ansvarar för genomförandet samt anger hur finansiering sker. Syftet med en uppdelning i program och handlingsplan är att handlingsplanen kan revideras löpande efter behov och utveckling samtidigt som programmets långsiktiga fokus behålls. Programmet bör aktualitetsprövas varje mandatperiod och handlingsplanen årligen. Detta ger en flexibel väg mot långsiktiga och stabila mål.

Disposition och läsanvisningar

Handlingsplanen är strukturerad utifrån målen i kommunens program för näringsliv och utveckling. Under varje prioriterat mål och delmål anges åtgärder som har bedömts vara viktiga för att uppnå målen. Denna redovisningsstruktur innebär inte att åtgärderna ska ses som isolerade från de mål de inte är insorterade under. Tvärtom är det viktigt att betona att flera åtgärder har bäring på mer än ett mål. I slutet av dokumentet synliggörs detta på ett sätt som gör tydligt att vissa mål är beroende av åtgärder som är insorterade under andra mål. Där framgår tydligt att handlingsplanen har en sektorsövergripande karaktär som kräver hög grad av samordning, såväl inom kommunen som mellan kommunen och andra aktörer. Programmet för näringsliv och utveckling i Ragunda kommun är således beroende av ett stort antal åtgärder som inte kan reduceras till en enskild organisatorisk enhets ansvarsområde inom kommunen.

Syftet med handlingsplanen är att vara ett kommunövergripande dokument. Mål och åtgärder är därför gemensamma för hela Ragunda kommun utan åtskillnad mellan olika delar. Vid prioritering, utformning och genomförande av åtgärder i

programmet behöver ansvarig enhet ta hänsyn till skillnader i lokala förutsättningar och behov. Lokala handlingsplaner skall tas fram i varje område

Fem prioriterade mål för ett växande näringsliv i Ragunda kommun

- Öka vår attraktivitet som bostadsort
- Stärka vårt företagsklimat
- Underlätta expansion och etablering
- Öka vår tillgänglighet inom kommunen och till omvärlden
- Stärka kompetens- och arbetskraftsförsörjningen till vårt näringsliv

Prioriterat mål "Öka vår attraktivitet som bostadsort"

"I vår kommun finns möjligheter till ett gott liv för alla. Långvariga och nya invånare, tillfälliga och regelbundna besökare. Det finns attraktiva livsmiljöer med goda bostäder, gemenskap, upplevelser och service såväl som natur och kultur."

Relaterade globala mål:

- *Delmål 4.1 Avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet.*
- *Delmål 4.2 Lika tillgång till förskola av god kvalitet.*
- *Delmål 6.6 Globala målen: Skydda och återställ vattenrelaterade ekosystem.*
- *Delmål 11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad.*
- *Delmål 11.4 Säkra bostäder till överkomlig kostnad.*
- *Delmål 11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla*
- *Delmål 15.5 Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer.*
- *Delmål 8.9 Främja gynnsam och hållbar turism.*

Delmål - Enkelt att hitta en attraktiv bostad

I vår kommun finns möjligheten att hitta bostäder till ett annat pris än i de större städerna. Samtidigt vittnar invånare om utmaningar i att hitta lämpliga bostäder på flera håll i Ragunda kommun.

Kommunen har genomfört ett framgångsrikt försök med att kartlägga tomma hus i syfte att kontakta ägarna och se om de är intresserade av försäljning eller uthyrning. Det arbetet ska fortsätta och systematiseras under 2021, med ambition att spridas till fler delar av kommunen.

Indikator: Flyttnetto samt Nöjd Region-Index – Bostäder (Kolada, SKR).

Att göra:

- **Fortsätt och systematisera arbetet med att identifiera tomma hus och ägare intresserade av försäljning.**

Ansvarig: utvecklingsenheten

Tid för genomförande: 2021

Finansiering: 250tkr

Delmål - En god kommunal service

För att uppfylla det kommunala målet om att vända befolkningsutvecklingen krävs inte bara att fler flyttar till vår kommun. De som flyttar hit och de som bor i kommunen måste också ha all anledning till att stanna. En nyckelfaktor för det är att den kommunala servicen fungerar väl. Våra förskolor och skolor, fritidsanläggningar, vård- och omsorgsboenden, bibliotek och kulturskolan är alla mycket viktiga för Ragundaborna. Utan välfungerande och effektiva kommunala kärnverksamheter är möjligheten att vända befolkningsutvecklingen starkt begränsad. Samtidigt är det kommunala fastighetsbeståndet i behov av investeringar.

För att säkerställa att välfärdstjänsterna fungerar bra även i framtiden behöver Ragunda kommun ta ett helhetsgrepp genom en kommunal reinvesteringsstrategi för dessa fastigheter. Vi behöver också samverka med grannkommuner i högre grad för att hitta områden där vi tillsammans kan arbeta mer effektivt med våra resurser.

Indikator: Nöjd Medborgar-Index – Helheten (Kolada, SKR)

Att göra:

- **Ta fram en reinvesteringsstrategi för kommunala fastigheter.**
Ansvarig: samhällsbyggnadsförvaltningen
Tid för genomförande: 2021- 2022
Finansiering: 350tkr
- **Samverka med grannkommuner för en effektiv kommunal service.**
Ansvarig: Kommunstyrelsens arbetsutskott
Tid för genomförande: start 2021, löpande
Finansiering:

Delmål - En god tillgång till attraktiva upplevelser och evenemang

Upplevelser, evenemang och besöksmål i kommunen lockar såväl lokala som långvägare besökare. De är viktiga anledningar till valet att bo i Ragunda kommun och har potential att attrahera nya invånare. Allt ifrån fängslande historia såsom Döda fallet och spökprästgården till vacker natur med Indalsälven och Stugunberget, vidare till lokalproducerat mathantverk, kultur- och föreningsliv och vår byggemenskap.

Vi har redan idag god kunskap om upplevelser inom kommunen. Men materialet är skapat i olika sammanhang och är idag inte samlat eller undersökt som en

helhet. Om vårt arbete med upplevelser ska utgå från Ragundabornas perspektiv och önskemål behöver vi också veta vilka de viktigaste upplevelserna är för dem, och hur detta överlappar med besökare utifrån. Vi vill därför ta ett strategiskt grepp om upplevelser. Detta kan även hjälpa oss att utveckla upplevelserna gemensamt så att många enskilda upplevelser tillsammans bildar något som är större än summan av de ingående delarna. Exempelvis där Döda fallet är mer än själva forsen, likt Höga kusten idag blivit ett begrepp större än den rena kuststräckan. Ett strategiskt grepp ger även möjligheter att säkra att utvecklingen är hållbar.

Indikator: Nöjd Region-Index – Fritidsaktiviteter (Kolada, SKR)

Att göra:

- **Ta fram en strategi för utveckling av upplevelser som utgår från både Ragundabornas och besökares perspektiv**

Ansvarig: utvecklingsenheten

Tid för genomförande: 2021- 2022

Finansiering: 50tkr

Prioriterat mål "Stärka vårt företagsklimat"

Vårt företagsklimat präglas av en nära dialog mellan näringsliv och kommun, där båda sidor drar nytta av vår möjlighet till korta kontakt- och beslutsvägar. Bemötandet från politiker och tjänstepersoner är personligt utan att tumma på det professionella, i såväl dialog och rådgivning som myndighetsutövning.

Relaterade Globala mål:

- *Delmål 16.6: Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.*
- *Delmål 16.7: Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande.*

Delmål – En utvecklad kontakt mellan kommun och näringsliv

För att stärka vårt företagsklimat behövs en nära och utvecklad kontakt mellan kommun och näringsliv. Dels i form av en myndighetsutövning som är transparent, smidig och förtroendeskapande. Och dels en dialog där företagen har möjlighet att säga till kommunen vad de vill ha vår hjälp med på kort och lång sikt. Företagsdialogen hjälper kommunen att fokusera i näringslivsfrågor. För en god dialog krävs ett förtroendefullt samtalsklimat, bland annat grundlagd i företagets kontakt med kommunen i myndighetsärenden.

För utveckling av kontakt mellan kommun och företag har SKR tagit fram *Förenkla – helt enkelt*, en utbildning riktad till chefer, handläggare och politiker som möter företag i sitt arbete. Målet med utbildningen är att kommunens kontakter med näringslivet utvecklas genom bra interna samarbeten, en ökad förståelse för företagets behov och att skapa ett tillitsfullt och långsiktigt samarbete mellan kommunen och det lokala näringslivet. Förenkling kan också bidra till kortare handläggningstider och snabbare beslut, något som näringslivet efterfrågar.

Utöver utbildningen vill vi även ta initiativ till att tillsammans med näringslivsföreträdare arbeta fram en beständig dialogstruktur. Målet ska vara att tillhandahålla tillfällen för företagen att möta kommunen på företagets egna villkor och själva sätta agendan.

Indikator: Företagsklimatet, sammanfattande omdöme av kommunen (Företagsklimat, Svenskt Näringsliv)

Att göra:

- **Genomför den SKR-ledda utbildningen *Förenkla - helt enkelt.***
Ansvarig: kommunledning, utvecklingsenheten
Tid för genomförande: 2022
Finansiering: 260tkr
- **Arbeta fram en dialogstruktur tillsammans med näringslivsföreträdare.**
Ansvarig: utvecklingsenheten
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering: 30tkr

Delmål - En tät kontakt med regionala näringsfrämjande aktörer

Att ta stöd hos andra aktörer ger oss viktiga resurser att arbeta med. På regional nivå finns flera aktörer som erbjuder stöd till företag utöver vad Ragunda kommun själva kan. Regionala resurser för näringslivsutveckling är i regel knutna till projekt som kräver samverkan mellan kommuner, företag och andra aktörer. Vi behöver därför vara duktiga på samverkan mellan aktörer inom kommunen såväl som utanför dess gränser. Vi har också en viktig roll i att förmedla erbjudanden, utlysningar och kontakter mellan företag och näringslivsfrämjande aktörer såsom Region Jämtland Härjedalen, Almi och Nyföretagarcentrum. Det är i mångt och mycket också ett arbete som görs redan idag.

Indikator: Andel och antal företag i Ragunda kommun som tagit stöd av regionala aktörer.

Att göra:

- **Upprätthåll löpande och tät kontakt med regionala näringslivsfrämjande aktörer.**
Ansvarig: utvecklingsenheten
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering: 50tkr

Prioriterat mål "Underlätta expansion och etablering"

Vårt arbete med expansion av befintliga och etableringar av nya företag och verksamheter är framåtsyftande, lyhört och strategiskt. För de företag som vill växa erbjuder Ragunda kommun goda förutsättningar. Det finns en tydligt utpekad väg framåt präglad av hållbarhet där vi hjälper företag att expandera eller etablera sig lokalt.

Relaterade Globala mål

- *Delmål 7.2: Öka andelen förnybar energi i världen.*
- *Delmål 7.2: Öka andelen förnybar energi i världen.*
- *Delmål 8.1: Hållbar ekonomisk tillväxt.*
- *Delmål 8.3: Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsambet.*
- *Delmål 9.4: Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet.*

Delmål - En god beredskap för expansion och etablering

Företag som vill växa ska ha goda förutsättningar till det i vår kommun. För detta krävs ett framåtsyftande arbete där vi som kommun är tydliga med var det finns plats att växa, och hur. Ragundas översiktsplan uttrycker kommunens samlade vilja kring utvecklingen i och utanför tätorter, hänsyn till naturvärden, trafiksystemet med mera. Översiktsplanen berör därmed många prioriterade mål för ett växande näringsliv utöver frågan om expansion och etableringar. Den har bland annat en naturlig koppling till vår attraktivitet som bostadsort eftersom den anger ramarna för utveckling av kommunens olika delar och tätorter. Det strategiska perspektivet i en översiktsplan ger också goda möjligheter för hållbarhetsaspekter att ta plats, såsom att se hur en viss utveckling på en plats påverkar dess omnejd.

Ragunda kommuns gällande översiktsplan antogs 2006 och behöver uppdateras. Ett översiktsplanarbete involverar många delar av den kommunala organisationen och är också ett naturligt sammanhang för djupare samverkan med näringsliv, föreningsliv och regionala aktörer. På många sätt kan arbetsprocessen med en översiktsplan därför beskrivas som lika viktig som det slutgiltiga dokumentet.

En uppdaterad översiktsplan behöver även kompletteras med att säkerställa en god beredskap i detaljplanering för företagsändamål. Detaljplaneprocesser kan ta

tid samtidigt som förfrågningar om expansion eller etablering ofta kräver snabba svar. Det är därför viktigt att vi har detaljplanerad kommunal mark redo i strategiska lägen.

Indikator: Tid sedan laga kraft alt. aktualitetsprövning av översiktsplan. Antal antagna detaljplaneprojekt med syfte att tillåta expansion och etablering av företag.

Att göra:

- **Uppdatera översiktsplanen**

Ansvarig: sambälsbyggnadsförvaltningen

Tid för genomförande: 2021-2023

Finansiering: 1mkr

- **Säkerställ god planberedskap för expansion och etablering i strategiska lägen.**

Ansvarig: sambälsbyggnadsförvaltningen

Tid för genomförande:

Finansiering:

Delmål - Ett strategiskt grepp om hållbar energi

Den hållbara energin är en ständigt närvarande och viktig fråga i vår kommun. Inte minst vindkraften är ett ämne som samlar många olika perspektiv, aktörer och frågor. Allt ifrån naturhänsyn och tung trafik till arbetstillfällen och lokal värdeåterföring. Det är ett ämne som berör kommunal och regional samverkan såväl som kompetensförsörjning. Att vindkraften har så många olika beröringspunkter talar för att det är en god idé att samla dessa perspektiv under ett gemensamt paraply och tillsammans peka ut en tydlig väg för vindkraften i Ragunda kommun. Inte minst för att undvika och hantera målkonflikter med natur- och upplevelsevärden.

Till den gällande översiktsplanen finns ett tillägg för vindkraft som innehåller planeringsprinciper för var större etableringar är lämpliga och riktlinjer om hänsynstaganden. Dokumentet besvarar frågor om *var* och *hur* vindkraftsetablering kan ske. Däremot saknas svar på frågorna *om* kommunen vill se en utbyggd vindkraft och i så fall *varför*. Det finns därför ett behov av ett uppdaterat och utökat principdokument kring vindkraft, harmoniserat med en ny översiktsplan. Likt översiktsplanen innebär strategin ett tillfälle för dialog och samverkan med företag, föreningar och Ragundabor.

En vindkraftsstrategi behandlar långsiktiga aspekter av vindkraften. Oavsett inriktning på strategin är det också viktigt att se till det kortsiktiga genom att öka det avtryck som etablering och drift av vindkraften gör i kommunens näringsliv och arbetsmarknad. Det statligt finansierade *Vindkraftscentrum* har ett verktyg där lokala företag kan registreras i en databas och bli sökbara som leverantörer till vindkraften. Företagen blir också sökbara för projekt utanför kommunens gränser. Det är ett konkret verktyg för lokal värdeåterföring av vindkraft som redan finns på plats idag. Vi vill intensifiera arbetet med att registrera företag i Ragunda kommun och inrikta arbetet mot att få god geografisk täckning av medverkande företag i hela kommunen.

Indikator: Uppstart, antagande och aktualitetsprövning av strategier för hållbar energi. Antal och andel lokala företag listade som leverantörer till hållbar energi.

Att göra:

- **Ta fram en kommunal vindkraftstrategi**
Ansvarig: kommunstyrelsen
Tid för genomförande: hösten 2021
Finansiering: ingår i översiktsplanarbetet
- **Gör fler företag sökbara som leverantörer till vindkraft**
Ansvarig: utvecklingsenheten
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering: 10tkr

Prioriterat mål "Öka vår tillgänglighet inom kommunen och till omvärlden"

För alla som bor och verkar här ska det vara lätt att ta del av de nyttor som finns inom och utanför kommunen. Företagen ska ha lätt att rekrytera den personal de vill ha och nå ut på sina marknader. För invånarna ska det på motsvarande sätt vara enkelt att ta anställning på arbetsplatser där de vill arbeta och ta del av varor och tjänster de efterfrågar.

Relaterade Globala mål

- *Delmål 11.2: Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla.*
- *Delmål 9.C: Tillgång till informations- och kommunikationsteknik för alla.*
Delmål 9.1: Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer.

Delmål - En näringslivsfrämjande transportinfrastruktur

Säkerställ en tät och nära dialog med Region Jämtland Härjedalen om regionala och nationella prioriteringar i länets transportinfrastruktur. Det handlar exempelvis om investeringar i det kapillära vägnätet och bidrag till enskilda vägar samt trafikupplägg som underlättar pendling såväl innanför som över länsgränsen och resor till besöksmål i kommunen. Som ett led i kommunens etableringsfrämjande arbete bör även möjligheterna att nyttja Stambanan genom övre Norrland för godstransporter till och från destinationer i kommunen omfattas av dessa diskussioner.

För att säkerställa näringslivets perspektiv i dialogen med Regionen bör infrastruktur och transportrelaterade frågor ingå som en del i den dialogstruktur som ska utvecklas i enlighet med målet om ett förbättrat företagsklimat i Ragunda kommun. Detta bör ske löpande, i enlighet med handlingsplanens avsnitt om stärkt företagsklimat.

Indikator: Indikatorer för de transportpolitiska målen

Att göra:

- **Ett aktivt deltagande i det regionala utvecklingsarbetet för att säkerställa det lokala näringslivets intressen i den regionala och nationella transportplaneringen.**

Ansvarig: kommunstyrelsen

Tid för genomförande: 2021, löpande

Finansiering: 5tkr

Delmål - Förutsättningar för kollektivtrafikbaserad skol- och arbetspendling

I den lokala fysiska planeringen ska kommunen beakta kollektivtrafikperspektivet för att säkerställa att hållplatsmiljöer och stråk mellan hållplatser och målpunkter är utformade på ett sätt som gör kollektivtrafikresandet attraktivt. Det kan exempelvis röra sig om hållplatsutveckling genom utbyggnad av gång- och cykelvägar, pendlarparkeringar med motorvärmarruttar och bra möjligheter för cykelparkering med mera.

Ett kollektivtrafikfrämjande perspektiv bör genomsyra den löpande fysiska planeringen. I samband med framtagandet av en ny översiktsplan bör detta vara ett tydligt ingångsvärde, och vid behov bör en särskild utredning initieras i syfte att utreda möjligheterna att utveckla platser och stråk för att underlätta kollektivtrafikresande.

Indikator: Resandestatistik

Att göra:

- **Underlätta kollektivtrafiklösningar genom samhällsplaneringen och den lokala markanvändningen.**

Ansvarig: samhällsbyggnadsförvaltningen

Tid för genomförande: 2021-2023

Finansiering: ingår i översiktsplanarbetet

Delmål - Goda möjligheter att nyttja digitala lösningar

Ragunda kommun ska arbeta i enlighet med den nationella målsättningen om bredband i världsklass och den regionala bredbandsstrategins mål att 98 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 1Gbit/s. Av de resterande två procenten bör 1,9 procent ha tillgång till minst 100 Mbit/s och 0,1 procent bör ha tillgång till minst 30 Mbit/s år 2025.

För att klara målet är särskilt utbyggnaden av fiber central – ett arbete som pågår i kommunen och vars fullföljande behöver vara högt prioriterat. Därtill är det viktigt att hushåll och företag faktiskt ansluter till fibernätet där det är kostnadseffektivt att göra det, dels för att säkerställa möjligheterna att nyttja

digitala tjänster i vardagen, i skolan och inom vård, omsorg eller samhällslivet idag, dels för att framtidens tjänster ska vara tillgängliga för alla efterhand som digitaliseringen fortskrider. Kommunen bör därför, i samverkan med Regionen, arbeta för att säkerställa att alla företag och hushåll är medvetna om nyttorna med att ansluta sina fastigheter till näten så att möjligheterna till detta tas tillvara när tillfälle ges.

En viktig del i arbetet med digitala lösningar är att utveckla kommunens egna e-tjänster. Utvecklade e-tjänster innebär förenkling och höjd tillgänglighet som företag såväl som kommunmedborgare och kommunal förvaltning har nytta av. Det är ett arbete som påverkar alla delar av den kommunala förvaltningen, och det är viktigt att vi springer i takt med andra kommuner. Samverkan med andra kommuner och SKR kring lösningar och utbildning behövs. Vi ska prioritera utveckling av e-tjänster av verksamheter som har stor kontaktyta med företag i kommunen. I ett första steg innebär detta lovprövning, anmälan och tillstånd.

Möjligheterna till regionala stöd bör undersökas för samtliga insatser inom delmålet, bland annat med hänvisning till att ”digitala lösningar” pekats ut som ett av regionens styrkeområden i Strategin för Smart Specialisering.

Indikator: Tillgång till bredband.

Att göra:

- **Bygg ut fibernätet i hela kommunen.**
Ansvarig: samhällsbyggnadsförvaltningen
Tid för genomförande: 2021-2025
Finansiering:
- **Genomför informationskampanjer till hushåll om vikten av att ansluta fastigheter till fibernätet.**
Ansvarig: samhällsbyggnadsförvaltningen
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering:
- **Utveckla kommunens e-tjänster riktade till företag.**
Ansvarig: kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen
Tid för genomförande: 2022
Finansiering: 100tkr

Prioriterat mål "Stärka kompetens- och arbetskraftsförsörjningen till vårt näringsliv"

Våra invånare ska ha goda förutsättningar för ett livslångt lärande som ger dem en god beredskap att bidra på en arbetsmarknad i förändring. Kommunens ungdomar ska möta arbetslivet med kunskaper och förmågor som gör dem attraktiva på den lokala arbetsmarknaden. Företag och kommunala verksamheter i Ragunda kommun ska ha lätt att hitta rätt kompetens för de uppgifter som behöver utföras.

Relaterade Globala mål

- *Delmål 4.1: Avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasientbildning av god kvalitet.*
- *Delmål 4.3: Lika tillgång till yrkesutbildning och högre utbildning av god kvalitet.*
- *Delmål 8.5: Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla.*
- *Delmål 8.6: Främja ungas anställning, utbildning och praktik.*

Delmål - En hög sysselsättning i det privata näringslivet

Förutsättningarna för företagen i vår kommun att rekrytera personal hänger på möjligheterna för människor att ta sig till och från arbetsplatsen.

Arbetskraftsförsörjningen är därför tätt sammanflätad med andra mål i programmet för näringslivets utveckling, inte minst målet om en attraktiv bostadsort och ökad tillgänglighet. De viktigaste åtgärderna för att skapa förutsättningar för en hög sysselsättning i det privata näringslivet är därför sådana som finns angivna under andra delmål i denna handlingsplan, i synnerhet:

- Åtgärder för att utveckla kontakten mellan kommun och näringsliv därför att det främjar ett nära samarbete mellan nyckelaktörerna på arbetsmarknaden, inklusive Arbetsförmedlingen.
- Åtgärder kopplade till transporter som underlättar arbetspendling därför att det är nödvändigt för grupper som inte har möjlighet att ta sig till och från jobbet med bil, inte minst ungdomar och utrikesfödda som är nya på arbetsmarknaden.
- Åtgärder som främjar digitala lösningar därför att det underlättar distansarbete.

- Åtgärder för att öka Ragundas attraktivitet som bostadsort därför att det stärker förutsättningarna för företagen att rekrytera lokalt.
- Åtgärder för en bra matchning mellan gymnasieutbildningarna och det lokala näringslivets behov därför att det underlättar för företagen att hitta rätt kompetens.

Under hösten 2020 har vi låtit genomföra en näringslivsundersökning som bland annat belyser företagens förutsättningar att rekrytera. Kommunen bör ha som hög prio under inledningen av 2021 att följa upp undersökningen genom personliga kontakter med de företag som deltagit i undersökningen.

Indikator: Sysselsättningsdata

Att göra:

- **Följ upp näringslivsundersökningen från 2020.**

Ansvarig: utvecklingsenheten

Tid för genomförande: 2021

Finansiering: 10tkr

Delmål - En bra matchning mellan gymnasieutbildningarna och det lokala näringslivets behov

För att säkerställa kompetensförsörjningen till det lokala näringslivet är det viktigt att utbildningsutbudet vid Jämtlands gymnasium och Lärcentrum i Bispgården ges i nära samverkan med företagen i kommunen. En stor del av utbildningarna sker i samverkan med företag i kommunen och denna koppling behöver både säkerställas och utvecklas efterhand som samhället och näringslivet förändras.

Vissa bristyrken är redan idag identifierade, exempelvis elektriker inom vindkraftsbranschen och maskinförare inom skogsindustrin. Kring dessa och andra bristyrken behövs ett systematiskt arbete med att säkerställa kompetensförsörjningen och att upprätthålla en hög relevans för skolan hos det lokala näringslivet, till exempel genom praktik- och lärlingsplatser.

Gymnasieutbildningarna, men även grundskolan, bör också främja entreprenörskap och tydligt visa egenföretagandet som en väg till framtida försörjning. Ragundas entreprenöriella näringsliv är en stor resurs som bör utnyttjas i utbildningarna, exempelvis genom inspirationsföreläsningar och möten mellan egenföretagare i kommunen och eleverna.

Att göra:

- **Identifiera bristyrken och få fler att utbilda sig inom dessa.**
Ansvarig: utvecklingsenheten
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering: ingår i ordinarie arbetsuppgifter. Prioriteras
- **Utökat samarbetet mellan det lokala näringslivet, gymnasieskolan och Lärcentrum.**
Ansvarig:
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering: ingår i ordinarie arbetsuppgifter. prioriteras
- **Främja en positiv inställning till entreprenörskap och företagande bland elever i gymnasieskolan och grundskolan.**
Ansvarig: utvecklingsenheten
Tid för genomförande: 2021, löpande
Finansiering: ingår i ordinarie arbetsuppgifter. Prioriteras

Summering av handlingsplanen

Som poängterats i inledningen av denna handlingsplan, och som också framgår av flera av åtgärdsbeskrivningarna ovan, har många åtgärder bäring på flera mål. Ett typexempel på det är uppdateringen av översiktsplanen – en åtgärd som i dokumentstrukturen ligger under målet ”Underlätta expansion och etablering” – men som också är ett viktigt led i skapandet av en attraktiv boendemiljö för Ragundaborna och potentiella inflyttare samt för att göra kollektivtrafiken mer attraktiv ur ett hela-resan-perspektiv. Denna sektorsövergripande egenskap återkommer hos många åtgärder men inte alla. För att synliggöra åtgärdernas tvärsektoriella karaktär har de summerats upp i nedanstående matris, där respektive åtgärds koppling till olika mål markeras med mörkgrönt, eller ljusare grönt där kopplingen är viktig men inte är fullt så direkt och påtaglig.

Som framgår av matrisen är vissa mål påverkade av ett stort antal åtgärder – något som belyser hur centralt det är att dessa mål hanteras samordnat inom kommunen. På motsvarande behöver vissa åtgärder hanteras med beaktande av betydelsen för olika målsättningar. För sådana sektorsövergripande åtgärder som samtidigt inte genomförs som en del av kommunens lagstadgade myndighetsuppdrag är den politiska förankringen särskilt viktig för att ge den tyngd och det mandat som åtgärderna behöver för att få genomslag och bidra till förändring. Framarbetandet av en dialogstruktur med näringslivet, framtagandet av en vindkraftsstrategi, samverkan med grannkommuner om kommunal service, mm är exempel på det.

Många sektorsövergripande åtgärder har också gemensamt att de bidrar till förverkligandet av ambitionerna i det regionala utvecklingsarbetet. Samtliga prioriterade mål ligger i linje med den regionala utvecklingsstrategin, och alla fyra regionala styrkeområden i Strategin för Smart Specialisering finns avspeglade i denna handlingsplan. Det gäller exempelvis satsningen på att främja en god tillgång till attraktiva upplevelser och evenemang, arbetet för en näringslivsfrämjande transportinfrastruktur – inte minst ur skogsindustrins perspektiv – det strategiska arbetet med hållbar energi, samt åtgärder för att främja nyttjandet av digitala lösningar.

Gemensamt för många av åtgärderna är också att de behöver genomföras och vidareutvecklas i nära dialog och samarbete med de som i slutändan ska gynnas av dem: företagen. Med denna handlingsplan läggs därmed grunden för ett näringslivsfrämjande utvecklingsarbete med hög grad av förankring i såväl kommunen och regionen som i näringslivet.

Åtgärd	Öka vår attraktivitet som bostadsort	Stärka vårt företagsklimat	Underlätta expansion och etablering	Öka vår tillgänglighet inom kommunen och till omvärlden	Stärka kompetens- och arbetskraftsförsörjningen till vårt näringsliv
Fortsätt och systematisera arbetet med att identifiera tomma hus och ägare intresserade av försäljning.					
Ta fram en reinvesteringsstrategi för kommunala fastigheter.					
Samverka med grannkommuner för en effektiv kommunal service.					
Ta fram en strategi för utveckling av upplevelser som utgår från både Ragundabornas och besökares perspektiv.					
Genomför den SKR-ledda utbildningen Förenkla - helt enkelt.					
Arbeta fram en dialogstruktur tillsammans med näringslivsföreträdare.					
Upprätthåll löpande och tät kontakt med regionala näringslivsfrämjande aktörer.					
Uppdatera översiktsplanen.					
Säkerställ god planberedskap för expansion och etablering i strategiska lägen.					
Ta fram en kommunal vindkraftsstrategi.					
Gör fler företag sökbara som leverantörer till vindkraft.					

Ett aktivt deltagande i det regionala utvecklingsarbetet för att säkerställa det lokala näringslivets intressen i den regionala och nationella transportplaneringen.					
Underlätta kollektivtrafiklösningar genom samhällsplaneringen och den lokala markanvändningen.					
Bygg ut fibernätet i hela kommunen.					
Genomför informationskampanjer till hushåll om vikten av att ansluta fastigheter till fibernätet.					
Utveckla kommunens e-tjänster riktade till företag.					
Följ upp näringslivsundersökningen från 2020.					
Identifiera bristyrken och få fler att utbilda sig inom dessa.					
Utökat samarbete mellan det lokala näringslivet och gymnasieskolan och Lärocentrum.					
Främja en positiv inställning till entreprenörskap och företagande bland elever i gymnasieskolan och grundskolan.					